

שבת (35)

בלימודו ולא יזדקק האב להרהר אודות שידוך עבורו, כי כל אחד ירצה בו כחתן לביתו.

ספר "ומתוך האור, שבת קודש"

עולמך תראה בחייך, בשבת קודש

יש כאלו החשים ששבת היא בית הכלא הגדול ביותר שישנו. לוקחים אדם שטמון בו כח להתרחב מסוף העולם ועד סופו, ומצמצמים אותו בתוך ד' אמותיו. אדם שנוהג במכוננית, אחד העונשים הגדולים ביותר בשבילו, הוא שיקחו ממנו את רשיון הנהיגה שלו. כי ההתמחות הטבעית שלו היא מדרום הארץ ועד בצפונה, ועובדה זו מעניקה לו תחושת שליטה. והנה מגיעה שבת, ואדם מרגיש כלוא. האמת היא שבשבת הקב"ה זוקף את האדם, במקום שיתמתח לרוחב ויגיע עד סין, הוא מותח אותו לגובה וראשו מגיע השמימה. בדורנו מתרגש אדם מהאפשרות להתקשר מא"י לניו יורק. לעומת זאת יהודי מלפני מאה שנה היה מתקשר להקב"ה. עבורו אמירת 'ברוך אתה ה' היתה חוויה הרבה יותר מרגשת. זהו 'קו' הרבה יותר ארוך ויותר מרגש. אלא שאצלנו ה'קו' הזה נקטע, רח"ל. אנחנו מתגאים שאנו יודעים מה שקורה בעולם. אך באמת אין לנו במה להתגאות, כי לעומת אבותינו הננו כאדם השוכב על הארץ ואינו מצליח להתרומם אפילו טפח מעליו.

השבת אומרת לנו, שבמקום שנשכב על הארץ, נתרומם, כך נראה שעולמה של היהדות לא פחות מעניין מידעת הנעשה בקצה העולם, זה פשוט מימד אחר של העולם. בזמן חז"ל, כשתלמידי חכמים היו נפרדים זה מזה, היו אומרים: "עולמך תראה בחייך" (ברכות יז.), תמצא את העולם שלך בתוך החיים שלך. אדם אינו יכול לחיות ללא שיש בכף ידו עולם, כל הוא נברא. השאלה היא איזה עולם יש לנו בכף ידינו. וברכת החכמים היתה: "עולמך" העולם שירשת באברהם, יצחק יעקב, אותו תזכה לראות בתוך החיים שלך כאן בעוה"ז. לנו מפריע כשמכנים אותנו 'מצומצמים'. אך לאמיתו של דבר, אלו שקוראים לנו כך צודקים: שלושה אסירים הם, אמרו חז"ל, ואחד מהם הוא תלמיד חכם, הוא כביכול כלוא. בית הסוהר הגדול ביותר הוא הישיבה. אך ה'בית הסוהר' הזה הוא עולם, עם כל היופי והצבע, זהו העולם המעניין ביותר והעמוק ביותר. "עולמך תראה בחייך", אל תחכה עד שתעזוב את העולם, אלא תהנה מהעולם שאתה חי בו.

רב פינקוס בספרו "שבת קודש"

שינה בשבת תענוג

העבודה המעשית, אמונה

בני תורה צריכים לעבוד על נקודה זו של אמונה: צדיק באמונתו יחיה, והצנע לכת עם ה' אלוקיך. כביכול להחזיק את ה' יתברך ברשות היחיד שלנו. לחיות עם ה' יתברך, את ה'ברוך אתה', להרגיש שמדברים עם הקב"ה בלשון נוכח. וכשהולכים ברחוב ורואים דבר, להתפלל להודות, לשבת, לשיר, לחיות עם ה' יתברך. הזמן המיוחד לעבודה זו הוא שבת. המציאות של שבת היא, שמו של הקב"ה. זהו זמן מסוגל באופן מיוחד להבין את הביטוי של העולם, איך ש'מלא כל הארץ כבודו'. כפשוטו. דבר זה בא לידי ביטוי גם בהכנות לשבת. אברך עומד במטבח ומכין דבר מה לכבוד שבת. עליו להבין ולהשיג לכבוד מה ולכבוד מי הוא טורח. מיהו האורח שאמור לבוא היום בלילה להתארח בביתו. כשאברך לובש מגבעת, או עוזר בנקיון הבית לכבוד שבת, לכבוד מי הוא עושה זאת? לכבוד בורא כל העולמים. הבה נתבונן: אם היה מגיע אלינו החפץ חיים או החזון איש להתארח בשבת, האם לא היינו טורחים שהכל יהיה בשיא השלימות והיופי? האם היינו משאירים את נקיון הפמוטים לשבת הבאה? האורח שלנו הוא ה' אלוקי ישראל, כפשוטו, זוהי המהות של שבת. זה הא' של שבת וזה גם הת' של שבת. שבת אין לה שום גוון, שום מהות אחרת. רק דבר אחד: ה' יתברך.

רב פינקוס בספרו "שבת קודש"

רק בבנות יש צורך להרהר על שידוך

הירהורים מותרים ולשדרך הבנות, ותינוק ללמדו ספר למנצח בנגינות.

האדמו"ר מטאלנא שליט"א עמד על השאלה מדוע הרהורים מותרים דוקא לשדרך את הבנות, ומה עם הבנים, וכי אסור להרהר אודות שידוך עבורם? כמו כן, מה קשור "ותינוק ללמדו ספר", לענין השידוכים, ומהו "למנצח בנגינות". בדרך חינוך הוא באר כך: ששידוכים צריכים לעשות הן לבנים הן לבנות. אבל הרהורים לא צריכים לבנים אם הם לומדים כראוי, כי אז 'תופסים' אותם עוד לפני שחושבים לשדכם, אבל לגבי הבנות צריכים לחשוב איך וכיצד למצוא עבורן זוג הגון. איך עושים שהבן, אכן, ילמד וכולם ירצוהו כחתן בחופתו? צריכים לתת לו 'גישמאק' בלמוד, שיהא אצלו כמו ניגון, לא להכביד עליו, ואז ממילא ישב כל זמן וילמד. זהו שאומר הפייטן: הרהורים מותרים ולשדרך הבנות. כי הצורך להרהר בשידוכים הוא בעיקר אצל הבנות, אבל 'ותינוק', את הבן, יש "ללמדו ספר", לדאוג שישב וילמד תורה, ואיך עושים זאת? על ידי "למנצח בנגינות", שהלימוד יהיה בשיר ובניגון. אז יהיה 'גישמאק'

המקור ל"שנה" בשבת

"שבת" נוטריקון: "שינה בשבת תענוג", כך מובא ב"ילקוט ראובני" (פרשה ואתחנן) בשם האר"י ז"ל. יסוד הדבר כבר מוזכר בירושלמי, והביאו המאירי (בית הבחירה שבת ק"ח:), וז"ל: מצות עונג שבת גדולה עד מאוד וכו', ובירושלמי אמרו: במה מענגו, מר אמר בשינה, ומר אמר בתלמוד תורה, ולא פליגי, כאן בתלמיד כאן בבעל הבית. ומביא המאירי בשם רבותיו, שתלמיד חכם מענג את השבת בתלמוד תורה, ובעל הבית מענגו בשינה. והמאירי עצמו מפרש להפך תלמיד חכם שכל השבוע עוסק בתורה, יענג השבת בשינה, ובעל הבית יעסוק בתורה לכל הפחות בשבת.

זו לשון ה"אור זרוע": מנהג כשר, אחר שיוצאים מבית הכנסת בשבת שחרית הולכים לאכול, ואחר אכילה ישנים לתענוג שבת, ואחר כך לומדים. ואפשר שזהו טעם המנהג שהביא הרמ"א (הלכות שבת ס"י רפא ס"א): ונוהגים שבשבת מאחרים לבוא לבית הכנסת מבחול. הרמ"א מוסיף ומביא לכך סמך לשון הכתובים: משום שבקרבן התמיד של ימות החול נאמר: בכוקר, ואצל שבת נאמר: וביום השבת, דמשמע איחור. יתכן, שהטעם לכך הוא משום מה שאמרו חז"ל בילקוט ראובני הנ"ל: שהשנה בשבת היא בכלל עונג שבת.

ספר "ומתוק האור, שבת קודש"

מוסר: הכותבת הנכונה

רבי אלימך בידרמן מביא בשם האדמו"ר הייטב לב שההתגלות הראשונה של הקב"ה למשה היתה מתוך הסנה בדוקא. הקב"ה רצה להדגיש בזה כי בתוך כל 'קוץ' הוא יתברך נמצא, אם כן בן אדם שנדקר מהקוץ עליו לדעת כי לא הקוץ דקר אותו, הקב"ה, שנמצא בתוך הקוץ, הוא שדקר אותו. כשאדם נמצא בתוך צרה, במצב קשה, עליו להאמין באמונה שלימה כי הקב"ה הוא שהביא עליו את הצרה והוא זה שנמצא בתוך לבת האש שבתוך הסנה. ממילא מה לו להתרגש להתרגז, להילחם, על מי שדיבר עלי, הזיק לי, פגע בי, הלא הכל מן השמים הוא, אין באשרותו של אף אחד לגעת אף לא בצפורנו הקטנה של חברו, אם לא נגזר על כך מן השמים.

הבעיה הגדולה היא שהיצר הרע מבלבל את דעתו של האדם. הוא מעונין להרבות במחלוקת, להרבות בדיבורי לשון הרע, לכן הוא מיצר לאדם שכביכול פלוני הוא שפגע בו, ואלמלא אותו פלוני לא היתה מתרגשת ובאה עליו אותה פגיעה או נזק. לא בכדי מדמים חז"ל את היצר הרע לזכוכ. הזכוכ בעצמותו אינו מזיק. הוא לא נושך וגם לא עוקץ. הוא בסך הכל מסתובב אנה ואנה, הולך ובא, ומטריף את דעתו של האדם עליו. הוא בסך הכל 'מבלבל בראש', כמוהו, יצר הרע.

ספר "אדרבה תן בלבנו"

הלכה: צדקה: כתב השו"ע (יו"ד סי רמ"ו ס"ד) **הצדקה דוחה את הגזירות, כתב פסקים ותשובות** (דף של): כדכתיב (משלי כא. י"ד): "מתן בסתר יכפה אף". והצדקה כובשת את הפורענות שלא תבא לעולם, ואף אם כבר נגזר על האדם איזה גזירה, הצדקה מקרעת גזר דינו, ואפילו אם כבר ניתן רשות למלאך הפורענות להפרע ממנו, אין המלאך הממונה על הצדקה מניחו, אלא רץ והולך בין מלאכי מרום ועומד לפני הקב"ה ומלמד עליו סניגוריא, ואמור רבש"ע פלוני שנתת רשות לאבדו זכות גדול בידו, ומלאך הממונה על הפורענות אומר והלא כמה עבירות בידו, וזה משיב מצוה זו שעשה שקולה כנגד כולם, באותה שעה הקב"ה אומר למלאכי הפורעניות אל תגעו בו כי מצאו לו זכות

"פסקים ותשובות" יו"ד

פתגם: נידוד שינה אינם ענין רציני, לכן אין טעם להישאר ער בגללם. ספר "שמחלה"

חקירה: הפקר בשביעית

דין ממון או דין איסור וקדושה (אפיקי"ם ח"ב כד) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: להבדיל

רב גדול בישראל, שהיו לו מהלכים בחצר המלוכה, נשאל ע"י אחד השרים: מה טעם כהנים שלכם אסורים לבוא לבית הקברות יהודי, אבל מותרים לבוא לבית הקברות נוצרי? הסביר לו הרב: האדון שלכם הצהיר והודיע, שהוא לא ימות, וכי כל המאמינים בו לא ימותו, לכן קבריכם אינם מטמאים, אבל רבינו משה הודיע במפורש, שסופו למות, וכי גם אנו היהודים עשויים למות, לכן קברי ישראל מטמאים.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קנה)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, מוריס משה בן מרי מרים מאיר בן גבי זווירה, סשא בנימין בין קארין מרים ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, רבקה בת ליזה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, מאיר בן ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מזה, מסעודה בת בלה. יוסף בן מייכה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr